

AKTUALNO REXPO SAJAM INVESTICIJSKIH PROJEKATA

STARI KAMENOLOM MOŽE ATRAKTIVNO IGRALIŠTE!

Preobrazba područja iscrpljenih zastarjelom industrijom jedan je od tipova ulaganja o kojima se prošli tjedan razgovaralo na sajmu investicijskih projekata Rexpo. **U dva dana na sajmu su se susreli investitori, predstavnici gradova koji nude prostore, bankari, arhitekti i projektanti**

piše **Igor Vukić** vukic@privredni.hr

Kod starog kamenoloma pored Klisa i Solina tvrtka Cemex mogla bi na svom zemljištu graditi stambeno naselje. Ali kamo će gledati ti stanari – na nedaleku rupu u zemlji? Nakon dužeg razmišljanja konzultanti iz tvrtke Colliers došli su na smjelu ideju. Rupa, odnosno stari kamenolom, mogao bi biti vrhunsko, iako neobično, igralište za golf! Smješteno uz rijeku Jadro i iskopske Salone staro industrijsko zemljište moglo

nude svoje prostore za gradnju, bankari, arhitekti i projektanti... Krizne godine svi bi najradije zaboravili, ali kriza je ponegdje pomogla i da se projekti svedu u realne okvire. **John Banka, partner u Colliersu**, koji je jedan od idejnih tvoraca golfa u kliškom kamenolomu, ispričao je kako je niz projekata u Poljskoj bio promijenjen na bolje, zbog nove financijske situacije. Tako su u Gdanjsku investitori iz bogatih arapskih zemalja htjeli napraviti niz nebodera uz rijeku u stilu Dubajja. Povukli su se u jeku recesije i sad se tamo grade manje stambeno-poslovne zgrade, primjereno tradiciji gradova Srednje i Istočne Europe.

I u Hrvatskoj bi trebalo graditi postupno, u skladu s rastom prometa i ekonomskom situacijom, istaknuo je **Siniša Hajdaš Dončić, ministar pomorstva, prometa i infrastrukture**. Dobar primjer je zagrebačka zračna luka koja će se dograđivati u skladu s rastom broja putnika.

KRIZA JE PONEGDJE POMOGLA I DA SE PROJEKTI SVEDU U REALNE OKVIRE

bi postati novi biser u turističkoj ponudi Splita i njegove okolice. Preobrazba područja iscrpljenih zastarjelom industrijom jedan je od tipova ulaganja o kojima se prošli tjedan razgovaralo na sajmu investicijskih projekata Rexpo, održanom u Zagrebu. U dva dana na sajmu su se susreli investitori, predstavnici hrvatskih gradova koji

PREVELIKI ZALOGAJI

Zadarska luka Gaženica je primjer prevelikog zahvata, rekao je **Vedran Mikulić, predsjednik Upravnog vijeća Lučke uprave Luke Zadar**. Iako pruža dobre uvjete za prihvatanje velikih brodova na kružnim putovanjima, projektirana je

ŠE POSTATI ZA GOLF

za broj putnika koji će se teško ostvariti u skoroj budućnosti. A bez dovoljnoga broja putnika neće dosegnuti ni prag isplativosti. Veliki infrastrukturni projekti teško mogu biti izvedeni bez sudjelovanja države, ali neke investicije zbog položaja i dobrog prometa mogu biti izvedene i vlastitim snagama. **Lukša Novak, predsjednik Uprave Zračne luke Split**, najavio je gradnju novog terminala - bez državnih jamstava. Ipak i ovdje je država utjecala posredno, odobravajući da se dobit ostavi u poduzeću i uloži u modernizaciju. Svojim sposobnostima morat će se okrenuti i ACI, lanac marina u državnom vlasništvu. Lanac djeluje na tržištu bez državnih subvencija, izložen oštroj konkurenciji. Prema riječima **Doris Peručić, predsjednice Uprave ACI-ja**, država može pripomoći razvojem infrastrukture, primjerice, gradnjom i održavanjem cesta, zračnih luka i željezničkih pruga kojima će stići gosti do turističkih odredišta.

U razvoju prometnih pravaca dodatnu pomoć dat će europski fondovi, ali tu treba biti realan. Europskim novcem gradit će se dubrovačka zračna luka, vjerojatno i pelješki most, a kod željeznice je moguće dobiti samo novac za europske koridore. A to je pruga od Rijeke do mađarske granice i nekoliko pruga oko Zagreba, upozorio je ministar Hajdaš Dončić. Više od tog, jednog i pol koridora, kako je opisao ministar,

Hrvatska može dobiti tek nakon što se u idućim godinama na europskoj razini raspravi o novim europskim prometnim pravcima.

MILIJUN EURA ZA PRATEĆU DOKUMENTACIJU

Uz visoki javni dug primjeren model gradnje javnih zgrada postaje javno-privatno partnerstvo. No unatoč velikim potencijalima, koji se procjenjuju na nekoliko milijardi eura, u Hrvatskoj se provodi samo 18 JPP projekata, vrijednih oko 400 milijuna eura. U Hrvatskoj, kao i drugdje u regiji, nedostaje znanja o provođenju i prednostima takvih projekata, ocijenila je **Magdalena Šoljakova iz IFC-a**. Za velike poslove, kao što je gradnja terminala u Zračnoj luci Zagreb još se i nadu ulagači i financijska podrška, no za mala i srednja ulaganja to je već složenije. **Mirjana Igrec, članica Uprave Kamgrada**, ispričala je kako je ta tvrtka željela sudjelovati na javno-privatnim projektima srednje veličine. Pokazalo se, međutim, da bi za izradu prateće dokumentacije, angažiranje konzultanta i druge administrativne postupke trebalo potrošiti gotovo milijun eura. I to prije no što se preda ponuda na natječaj. Iako bi prolazak na natječaju mogao osigurati dobre prihode u razdoblju provedbe projekta, prikupljanje tolikog novca za mnoge je građevinske tvrtke, iscrpljene krizom, prevelik zalogaj. ■

Tradicija u novom ruhu

Prije 100 godina Mali Lošinj imao je u zimskim mjesecima 250.000 gostiju koji su dolazili zbog poboljšanja zdravstvenog stanja. Gotovo 10 posto sadašnjeg turističkog godišnjeg posjeta na Lošinj! Tu tradiciju treba obnoviti i produžiti sezonu, složili su se gradonačelnik Malog Lošinja Gari Capelli i Miljenko Bura, pomoćnik ministra zdravlja, koji vodi odjel za zdravstveni turizam. Mali Lošinj uspio je dobrom komunikacijom s građanima osigurati i prostor za golfsko igralište. Zdravstveni turizam ima velike prilike i na kopnu. U Jastrebarskom će se graditi novi hotel koji će uključivati i zdravstvene sadržaje. I to je podsjećanje na djelatnost koja je u tom gradu postojala još u Austro-Ugarskoj, rekao je Zvonimir Novosel, gradonačelnik Jastrebarskog.